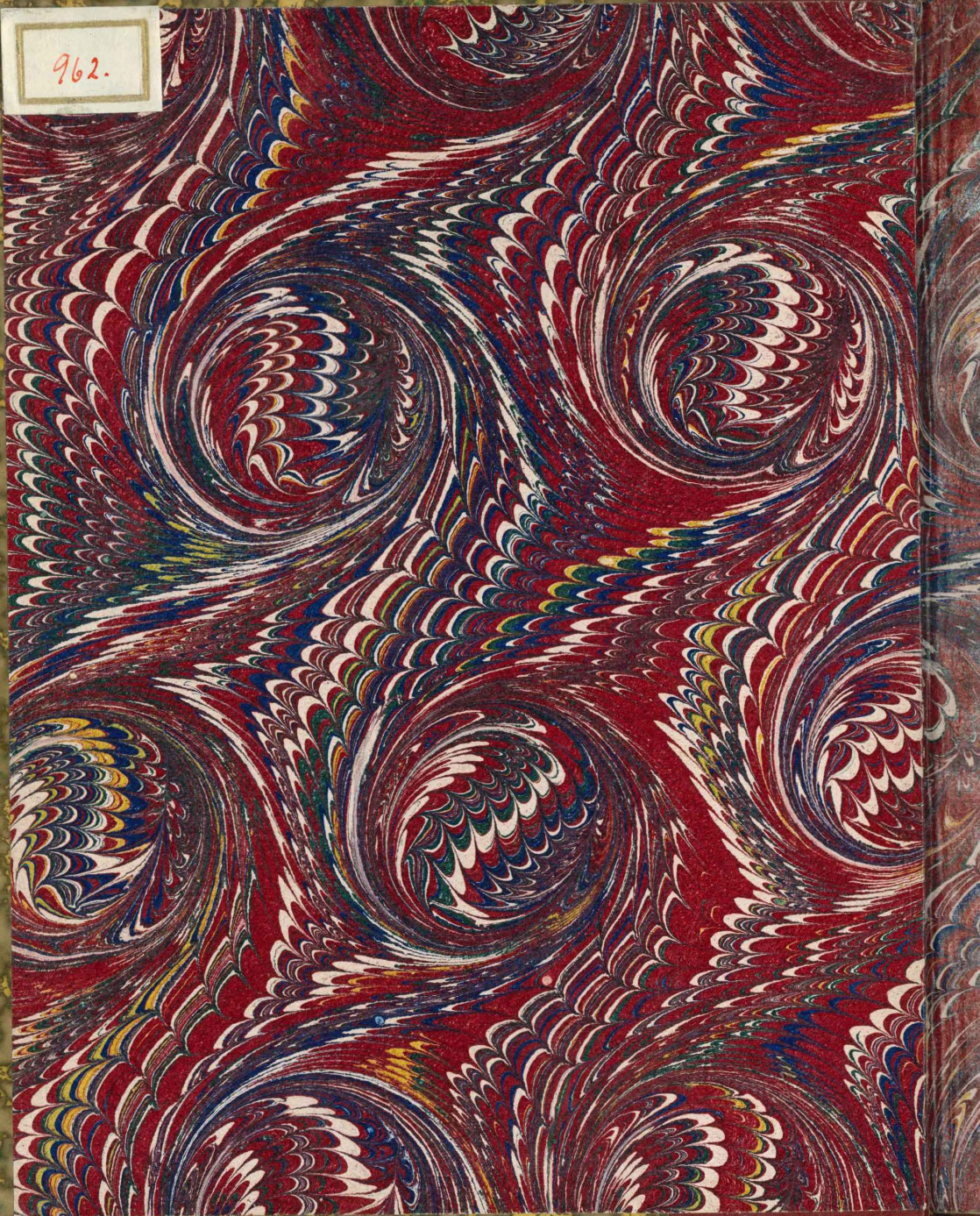

962.

Rath 962.

ROSA SINE SPINA

EX

Gentilitijs Eszterhazianæ Do-
mûs Ceris decerpta.

SEU AUGUSTA

DEI MATER.

MUNIFICIS AUSPICIJS

CELSISSIMI S.R.I. PRINCIPIS

PAULI ESZTERHAZI

DE GALANTHA,

Regni Hungariæ Palatini, &c. &c.

AB ORIGINALI LABE

Oratoriâ dictione vindicata

A quodam Societatis JESU Religioso, SS. Theologiae
in quartum annum Auditore.

Dum

Alma Archi-Episcopalis Universitas Tyrnaviensis

Titularis Patronæ Solennitatem VI. Idus Decembris,

festivè exigeret, Anno 1702.

Tyrnaviæ, Typis Academicis, per Joannem Andream Hörmann.

plura: quidquid in suavissimo gratiarum compendio encomijs immortalibus dignum deprehenderit, id in Paulo Principe vivacissimis coloribus expressum intelligatis. Quæ licet Posteris nostris orbis monumenta loquentur, conquerentur tamen (audi benignus, Princeps Celsissime) conquerentur tamen; quoddam fera sæcula suspensa reliqueris: majorne in Te pietas in Superos, num verò fidelitas in Austriacos amplior evirescat, utraq; siquidem in Te cum vita natæ pari fortunâ excrevere: Fidelitatis quidem: proprio motu Magni Leopoldi, decus Romani Imperij Principis collatum, Aureum Vellus Caroli II. Hispaniarum Monarchæ donò oblatum, & quæ non? luculento sunt documento. Pietatis verò in Superos: Cellensis Ara, Sabbathæ MARIANA, Augustæ Dei Matris Icones Thaumaturgæ, vindicata præstantissimo calamo Immaculata Conceptio, cum orbis admiratione legentur testimonia. Servent sibi aureas rosas à Pontificibus submissas bene meriti de Vaticana Sede Principes, fervent, non invidemus, dum nobis in Apostolico Regno Celsissimus Princeps florebit. Quidquid calcaverit Persius inexpectatâ metamorphosi in rosam abeat; cedimus, verna apud nos erunt omnia, quoadusque Superi Palatinum Principem non inviderint. Submissis è Paradiso rosis gloriatur Theophilus, annuimus, modò nobis Paule vivas, perenes! è cujus Celsissimis Insignibus rosam sinè spina dum decerpo, patere pro *Immaculata Virginis Conceptione* ex Tuo doctissimo Volumine pauca in præsens commemorari.

Commenta inter fabulâsq; credidi hætenus Rosam ex effuso, nescio quâ infelicitate, Deorum nectare enatam, ex hodie tamen non fabulam, non delirantis cerebri commentum, sed liquidissimam veritatem juratus asseverabo. Decebat quippe ut nobilissimum illud germen quod exornandis Divorum Aris destinabatur, ab ipsa origine purum efflorescat. Et verò quidni decebat? jure Sacro-Sancta Coelitem Majestas id exigit, exigit jure noster in Superos affectus, ut quod Divis monumentum offertur, non nisi desecatum, non nisi omni forde liberum offeratur. Procul hinc procul este profani, munera do-

mi consumite, hecatombas domi concremate, nisi purâ nive puriùs albeant. Et verò non segnes hac in superstitione populi, quod Numinum Aris dicatum ibant, id enim verò aut pretio nulli secundum, aut puritate Soli æmulum, aut demùm certum fuerat insignis victoriæ monumentum. Nôstis Ephesios, qui, qualésve perigunt ij Dianæ Templum, & quidem totius Asiæ studio ducentis & viginti annis erigunt; qui sumptus hic impensi, quæ collata subsidia, quæ artificum toto orbe concurrentium cura, vos ipsi cogitate, id fixum sit, tam superbæ magnificentiæ Domicilium Superis consecratum. Nôstis Persarum Principes, Deus bone! quibus gentilitatis tenebris obvoluti, Solis tamen effigiem grandi in auro cælant, in quo ars cum pretio decertabat. Hos illis conatus fabulosi Dei Majestas inculebat. Romanum Capitolium ô quoties inaudistis! quoties illatas Vidrices Aquilas, quoties appensas tholis felices manubias, triumphantes quoties Consules in ter fortunatum illum clivum legistis! & pompas omnes, omnes fortunas Ter O. M. J. honoribus consecratos legistis. Adèd vel ipsa gentilizas naturâ duce apertissimè dignovit, nec munus, nec locum Dijs aridè, nisi is & omni nævo mundus, & arte ipsâ sit exquisitus. Et nos, ô pudor! unius Numinis fideles tantâ Ecclesiæ autoritate fulti, tantis Sanctissimorum Patrum suffragijs illustrati, tanto Sapientissimorum Virorum consensu docti credemus illum Deum, qui totam mundi molem tribus digitis appendit, illum Deum qui supra omnes cœlos Thronum gloriæ sibi construxit, illum Deum in cujus conspectu omnes Cœlitum Principatus incurvantur, in terris domicilium teterrimâ sorde inquinatum sibimet delegisse, Peream priusquam credam. Credemus ita se abjecisse, ita Majestatem exuisse, ita sibimet viluisse ut in id Tabernaculum homo diverteret, quod scelestissimus latro inhabitâset? Peream priusquam credam. Credemus, & quâ fronte credemus? adèd sui fuisse immemorem, ut in illius uterum sese reciperet, cui nigrum peccati stigma capitalis hostis inuississet: Peream priusquam credam. Emergite è vestris tumulis, redivivi emergite Vestalium Manes, liberâ voce malè

credulis insultate: Adeone abjecta Dei vestri Majestas? qui Virginem in Matrem deligeret, quam infernalis lavernio gravissimè infamasset, cum nos, ab omni labe cogebamur esse quam remotissimæ. Adeone contemptibilis? qui illi se filium subjeceret quam indelebilis probri notâ sciret contaminatam? cum nos nec quidem ab obsequijs fuisset. Hæc illæ Divinæ Majestate perstrictæ oggerent redivivæ, at quid existimatis Senatus Populusq; Academice dicturos Monarchiæ Chinenfis Regulos, quos apud tanta Principis veneratio, tanta Majestas, ut eum in locum seponere qui eidem sessuro delectus est lege sit vetitum capitali, quid inquam existimatis dicturos, si quempiam minus piè, minus magnificè hæc ipsa de re exciperent sentientem, existimo ego vix contumelijs parsuros, quam crebrò inaudiretur id: ô præclara Religionis Romanæ documenta! cuius Deus tam parvi penditur, ut eodem collocetur in solio quod jam priùs perduellis spiritus incestavit. ô insignem Legislatorem! qui tam parcus sui solij defensor, ut illud hosti cederet conspurcandum. Ite Romanæ legis Doctores, Regnis nostris excedite, fidei vestræ documenta recusamus. Ite universo Chinæ Imperio valedicite, aulam, Proceres, Populum extremum salutate, actum agitis, in vanum Religionem vestram inculcatis, aut ampliora de Romano Numine proferte, aut obstinati credere reluctamur: pudet me pluribus Academici, pudet me urgere pluribus: Gentes omnes, Nationes omnes, Regna & Imperia omnia in eam abiêre sententiam Divinam Majestatem Regiâ esse longè superiorem, Regiam porrò ejus esse authoritatis, ut sub sole altior nequeat excogitari. Novit id Sapientissimus Henricus III. Hispaniarum Princeps, qui non elatione, non superbiâ, sed inditâ Regibus Majestate ductus Regalem Sellam, in qua germanum Fratrem sedisse compererat, è fenestra præcipitem dari jusserat, ratus uti neminem Regiæ Majestati esse parem, ita neminem Regiâ Sellâ debere considerare. quam bellè in rem meam Henrice! Itâne enim verò credemus etiamnum minus studium dignitatis suæ Deum habuisse? itâne credemus Thronum illum Incarnato Deo destinatum

natum vel momento unico Satanæ concessum? Si credimus Divinam Majestatem supereminere omnibus, somniamus. Ludibrio habemus barbarum Principem sub cujus throno, Philippinis in insulis serpens deprehensus, & credemus super æterni Principis solium serpentem confedissee? ô exiguam fidem nostram! ô exiguam Divinæ Majestatis æstimationem! paulò majora canamus; paulò ampliori pede Divina metiamur, eoque promptius quò ampliora suppetunt argumenta. Majestatem quidem veneramur omnes, sed & omnes Amorem admiramur. Hic ille affectus est, qui Patrem cum Filia, Filium cum Matre, Sponsam cum Sponso arctissime colligavit, hic ille affectus est, qui Virginem in Regale Solium elevavit, hic ille affectus est, qui cervicosum inter mundum, & vindicem Dei justitiam conditiones pepigit, fœdus sanxit, & pacis leges fœcialis promulgavit, hic ille denique affectus est, qui ipsi Deo injecit vincula, ipsum Deum captivavit. ô quàm verè exclamavit is: omnia vincit amor, quis vincere possit amorem? qui videlicet ipsis Superis leges præscripsit, quas inter quis ibit inficias primo loco habitam Virginis rationem. Concors est Sapientum sensus plus Deum in una amanda Virgine Matre, quàm in tota creaturarum multitudine occupari. Date Academici, date Cyrum è Paganis magalibus in regia Persarum Palatia, è stiva ad sceptrum, è gausape ad purpuram, è grosso amiculo ad diadema, Aspasiam amore incitante deducentem, dabo ego, nec segnis dabo, Mariam ex humili ancilla in Universi Dominam, dabo, ex paupere Virgine in Divinorum Thesaurorum Dispensatricem, dabo ex privata in cœli Principem amore duce sublimatam. Assignate Athenaidem è Philosophi filia, Theodosij conjugem, ex centum tantummodo aureorum hærede orientalis Gazophilacij Thesaurariam, è paternarum opum possessione dejectam Græcæ Monarchiæ amore duce Gubernatricem. Assignabo ego, & veridicus assignabo Mariam è deprefsa Sanctissimorum Parentum Joachim & Annæ stirpe Divinissimi Spiritûs Sponsam, assignabo è vacua penu cœlestium divitiarum Dominam, assignabo è vetusto tugurio regnorum quæ
cœlum

cœlum & terra ambitu suo complectuntur amore duce Regna-
 tricem. Plus ultra: proferte Zenobiam, amoris consilio in Ro-
 mani Imperij consortem evectam, Gallieni oraculo dictam Au-
 gustam, arma ipsa cum gentium admiratione tractantem, vi-
 ctorijs Persidem, victorijs Ægyptum inundantem. Proferam
 ego Mariam amoris calculo in Divinitatis thalamum assum-
 ptam, proferam Augustam Dei Matrem salutatam, proferam
 in primo illo Beatissimæ Conceptionis momento totam infer-
 ni potentiam debellantem, proterentem, conculcantem. Amor
 vires addidit ut fortis vinceret, comes amor adfuit ut glorio-
 sa triumpharet. Jam verò si amor magnus est, qui nexu non
 facile solubili amato adhæret, si ignis est, qui excoquit omnia,
 omnia in se convertit, potuitne Divinus Amor Virginem in
 Sponsam deligere, quam nativa foeditas deformabat? potuitne
 arctissime adhærere Virgini, quam detestabilis macula odiosam
 reddebat? potuitne Partu Sacratissimo illam decorare, quam
 novit in avernalis proci amores abijisse? Si potuit: è numero
 amantium eradatur, aut omnino sui impos credatur, si potuit:
 authoritas Patrum, rationes Sapientum, unanimis omnium sa-
 culorum sensus deleantur, aboleantur. Quid ad hæc vos Hyer-
 archiæ Empyreæ, quid ò ter Sancta Beatorum Spirituum agmi-
 na? sinetis mundum quieti fluctuare, in oppositam distrahi sen-
 tentiam? ah meliora pollicentur, vestra in enodandis difficulta-
 tibus perspicacia, in firmanda sententia soliditas, in rationibus
 vis & energia. Vestramme aulam compello, libere edicite, quid
 Superi teneatis, habebitis, opinor habebitis quidpiam concedi-
 tum, quod post fera sæcula tandem evolvite. Sponsane Spiritus
 Sancti, Matérne Dei, vestrane Regina unquam fuerit contamina-
 ta? sit, per me vosq; liceat, inquinata Sponsa, Matrem tamen Dei
 maculatam unà mecum nunquam admittetis. Nòstis haud am-
 bigam, Matrem Dei esse quid sit, Mater Dei cum nominatur u-
 triusq; Testamenti Arca, Divinitatis compendium, gratiæ pri-
 mogenita nominatur. Matrem Dei cum auditis, cœlum sine
 nube, gemmam sine scabie, rosam sine spina intelligitis. Ma-
 trem Dei cum Mariam salutatis, librum sine mendo, lignum
 vitæ

vitæ sine verme salutatis. Concordes ergo concludite: esto
 Angelorum Regina, esto Spiritus Sancti Sponsa unquam fuisse
 captiva, Mater tamen Dei ab origine pura, Mater Dei ab
 ipso Sacratissimæ Conceptionis primordio Victrix fuit, fuit
 Triumphatrix. Io triumphæ Matri Dei hilares concinite! de-
 tulerit proculdubio Filius has Matri laureas, proculdubio in
 tam sublimia honorum subseltia Matrem evexerit, quem novi-
 mus filiorum leges ad ungvem expressisse. Pereat hic illud cru-
 delitatis portentum, ille humani sanguinis helluo, ille purpu-
 ratus latro Tiberius Nero, pereat, è filiorum syllabo proscriba-
 tur, qui non exhorruit (proh scelus!) materna rimari viscera
 ferro. Ubi pietas? ubi gratitudo? majusne unquam facinus ô
 mundi oculo, ô dierum noctiumque arbiter, majusne scelus un-
 quam vidisti? ô trifulca tela ecurr non vindicâstis? ecurr terra
 in terribiles hiatus non abiisti, ecurr scelestissimum propudium
 non absorbuisti? judice me, judice proborum filiorum calculo
 aut montibus Enceladi erat obruendus, aut ad infames Ixionis
 rotas extemplo alligandus. Ne porro incassum hæc à me tam ino-
 pinatè exaggerata existimetis, colligite, velim Senatus Popu-
 lûsq; Academicè, an filius ille, qui matrem raptari ad tribunal,
 stringi vinculis, nescio quo includi Tulliano ridens, libensque
 conspicit? an filius ille, qui Matrem ex Principis filia; in man-
 cipem Diabolo; ex coelestis gaudij Hærede, in perennis incendi-
 ream, ex intima Consiliaria in atrocissimæ conspirationis com-
 plicem tam immaniter labi sinit? si sapitis, omnes abnuetis; na-
 turæ monstrum, viperinum partum, belluarum sanguinem unâ
 voce contendetis, cui videlicet Hyrcanæ admorunt ubera
 tigres, aut detestabiles lupæ infelici præfagio lac præbuere.
 hæc, aut his atrociora percensere horret animus, vos cogita-
 te: an non blasphemum, an non sacrilegum foret tam impiè
 de Incarnato Deo sentire? quæ nihilominus (pace vestrà dicam
 libere id quod sentio) universa impingemus Numini modò
 vel semel perduellem Deo Mariam confingamus. O Mater absit
 à me hæc blasphemia, absit à Senatu Populòque Academico
 enorme hoc perjurium! Novimus universi Auroram, sed no-

vimus tenebrarum Triumphatricem, legimus Vellus aureum,
 sed legimus nullâ unquam palloris labe sorduisse, legimus
 lucem Phariam, sed legimus solam arsisse. Tenebræ undique, &
 undique pontus super genus humanum inhorruerât, unica Ma-
 ter Dei & nativam lucem obtinuit, & unica illa persevera-
 vit. Abscondite vestras Vestales flammæ; extinctæ sunt. Abscon-
 dite vestras Tulliolæ lampades; absumptæ sunt, sola Mater Dei
 lucet, sola inter originalis culpæ caliginem fulgida perseve-
 rat. Beatissimus hic Matris Dei titulus aded est eminens, glo-
 riosus aded ut in hoc Divinæ non minûs sapientiæ ac omni-
 potentiæ termini circumscribantur. Potest illa myriades si-
 derum unico intuitu absolvere. Potest hæc infinitos mundos
 (quos Philosophus, nescio quis, somniabat) unico nutu in apri-
 cum educere. Potest illa præterita omnia, futura omnia, non
 secûs ac præsentia forent peritissimè discernere. Potest hæc
 uno digito totam hanc quanta quanta est mundi machinam
 pilæ adinstar aut evibrare in altum, aut detrudere in profun-
 dum. At nec potest illa majorem videre Matrem, nec potest
 hæc Matrem creâre excellentiorem. Hic enim verò potentia
 fatiscit, sapientia terminatur. Obstupuit Vetustas vastissi-
 mam Homeri Iliadem nuci inclusam. Sæculorum encomia com-
 mendant Parnassum, novem Musas & Apollinem cum cytha-
 ra Pyrrhi annulo insculpta. Posteritas tota Myrmecidis qua-
 drigas admiratur. Admiretur omnino, omnino commendet,
 obstupescat, plus tamen admirabor ego, obstupescam plus
 unico Matris Dei Titulo Divinam circumscriptam Sapien-
 tiam, Potentiam definitam. Jactet se Agrippina Romani Cæ-
 saris Matrem, crudeli morti se se offerat, sanguinarium illud:
 Perimat, modò imperet, linguâ animoque repetat. Ad sidera
 tollant Hetrusci Mariam Medicæa de stirpe Principem, Regis
 Franciæ Matrem, vulgare illud celsis illius Insignibus addant:
 Dijs genita & genitura Deos. Austriaci annales celebrent
 itidem Mariam quatuor Cæsarum Proneptem, Filiam, Con-
 jugem, Matrem. Magna sunt hæc non diffiteor, majora tamen
 unicus Matris Dei titulus complectitur encomia.

illi illarum honoribus colosus, attollant arcus triumphales, noctes, dies, calamos, ingenium, vires illarum laudibus impendant, nos Academici Matrem Dei à macula originali immunitatem credamus, pronunciemus, juremus; & voto uno omnes illorum applausus sepelivimus, voto uno & dignitatem Matris, & debitum Filij in Matrem affectum expressimus. Quem dum favorem Divina bonitas Augustæ Filij Matri impendit, honori quidem Materno consuluit multum, plus tamen (ausim affirmare) gloriæ Filij consuluisse censendus. Fingamus etenim infelici omnium sorte Matrem in vincula abductam; fingemus inermem paribus armis nequaquam concurrisse. Fingamus communi mortalium naufragio absorptam; fingemus periculi ignaram interiisse. Fingamus universali incendio absumptam; fingemus refugium nullum, asylum nullum superuisse. Comminiscamur vice versâ Dei Filium de Matre quam originalis labes asperferat progenitum; comminiscemur Architalassum aut brevia nesciisse, aut prudentem, volentem, discrimen naufragij adijisse. Sustinebimus omnium Dominum in deplorandam vetustorum servorum conditionem se dedidisse, atque ut conceptum, jam captivum, jam mancipem concedemus. Et quis tam indigna patienter ferat? feret, feret, quisquis sequiori zelo abreptus, in deligenda Matre Filij gloriæ Deum consuluisse denegaverit. Quid si non procul à proprio stipite poma cadant, quod si mores Patrum usitatâ lege Proles induant & horum fere ectypa censeantur; cedamus Virginem, benedictam illam Radicem, quæ Fructum illum progerminavit, cui jure potest inscribi: Fructus supereminet omnes; cedamus inquam verbe arrosam, ecquis fructus sperandus sit, nisi verminofus? idiotæ & agricolæ testabuntur. Cedamus Matrem uvam acerbam degustasse; an non dentes Filij obstupescant? Sacras Literas consulite. Cedamus Matrem Deo perduellem, an non Filio deneganda hæreditas? an non aquâ & igni vicesimum ad lapidem interdendum? sapientissimas Juris-consultorum Pandectas velim examinate, quæ quàm indigna divinitate sint

senſa opinor animadvertitis, atque unâ belle perſpicitis Fi-
 lij plurimum interſuiſſe, Matrem infernalis ceraſtæ dente nun-
 quam arroſam, nunquam in ſuperos perduellem delegiſſe. A-
 criôrne nota inuri poteſt, graviôrne infamia obijci, quàm inſa-
 mi de Matre progenitum, vos, quos apud fama & vita pari
 paſſu procedunt, reſpondete? Quid Antonium naturæ & gra-
 tiæ dotibus ornatiffimum Principem Regali Luſitaniæ So-
 lio ſuperioribus ſæculis dimovit? dimovit infamia Matris.
 Quis Manfredo in legitima Neapolitani Regni ſucceſſione ob-
 ſtitit? obſtitit infamia Matris. Quis Orientale Imperium ite-
 ratis vicibus concuſſit? concuſſit infamia Matris. Aded nec
 vetuſtiſſima ſæcula eum aliquem ſuſtinuère Principem, quem
 vel exigua Matris infamia dehoneſtâſſet. Animadvertère ipſi
 Barbari ab omni humanitate quàm remotiſſimi, nec parem
 ſceptro Majeſtatem, nec dignam Imperio authoritatem, nec
 humeros orbi ferendo ſufficientes, quos intaminatus Matris
 honor non fulciret. Julius certè Romani Imperij Primipi-
 lus, ille tot Gentium domitor, ille tot triumphis & laureis
 ſpectabilis, prænas omnes, omnia epinicia vituperia duxit,
 quæ non Maternum genus à Dea deductum commendabant.
 Intellexit videlicet illud ſapientiæ oraculum perparum ad
 immortalitatem nominis firmandam victorias, triumphos,
 applauſus addere, ubi te Materna labes dignum vituperio
 reddiderit. Fruſtra Margarita nativum fulgorem jaçtet, ubi
 huic ſcabiola Mater opprobrio fuerit: futura multò illuſtrior,
 ſi & Matrem ſibi ſimilem recenteret. Fruſtra Aquilæ vivaci-
 tate ſuperbiant, ubi hanc non è nido traxerint. Fruſtra La-
 con: arma viri, capite arma viri fortis intonet. ubi ab Heroi-
 de Matre: *aut hoc aut ſuper hoc* non inaudiêrit. Mater Lacæna
 illi animos cum lacte ſuggerat, Mater vires confirmet eſt ne-
 ceſſe. Fruſtra Deus de Virgine naſcitur, fruſtra ex puriſſimo
 ejus ſanguine ducit originem, niſi quoque illa ſemper fuerit
 Immaculata; Fulgori illi nævus neſcio quibz adhærebit. Au-
 ditis tam indigna Deo, & etiamnum in ſiniſtram opinionem
 propendebitis Academici? Rationi ille, ille Authoritati, ille
 cer.

certissimis testimonijs omnem fidem abroget, qui in diversam à nobis abit sententiam. Quamquam meliora sperare & limati iudicij vestri perspicacia & vester in Deiparam affectus, & hodiè renovatum à Proceribus nomine omnium svadet iuramentum. Subscribere ergo omnes, omnes videmini piam inclinari in opinionem. Laudo consilium, approbo pietatem; Me tamen unus adhuc dum angit scrupulus. Velis quidem fati felicibus hactenus usus, sed ventis secundis dum Charibdim effugio, propè aberat quin in Scyllam imegisssem. Hinc quippe Divinæ Majestatis urget excellentia; at inde Spiritus Sancti Dogmatum suspensum tenet infallibilitas. Ist-hinc perorat Maternitas, at illinc pretium Sanguinis clamat: ergone tibi tam angustum Redemptionis lytrum, tam vilis Christi Sanguis, tam Redemptor limitatus, qui aut non posset pretioso Sanguine omnes redimere, ô blasphemiam! aut nollet ejus pretium omnibus impartiri, ô impudentiam! non est hic Mauritius Orientis Imperator, qui cum singulos denos redimere obolo, ipso hoste offerente potuisset, redimere impius recusavit, non est hic: omnibus pretium superimpendit, pro omnibus lytrum persolvit capitale. In Mariam pretij hujus partem (si licet dicere) aliquotam derivatam si deneges, tu mihi cerè in Mariam reliquis crudelior videre, ipsa illa Divinissimi Sanguinis pretium sibi impensum agnoscit, confitetur, deprædicat. Verùm quisquis es qui Sacratissimi illius Pretij agis Advocatum, parce tantisper verbis, abstine calumnijs. Ergone lytrum illud inæstimabile in omnes impensum denegem? Absit à me hæc blasphemiam. Ego Divinissimi illius Sanguinis guttam nullam in Mariam effusam affirmem? absit à me hoc sacrilegium. Adoro salutare propitiatorium, lavacrum nostræ regenerationis, fontem Divinæ clementiæ; & omnes à sordibus ablutos ultrò testor. Revereor inexhaustum ærarium & singulis redimendis sufficiens persolutum lytrum constantissimè assevero, Mariam quoque Divini hujus pretij intuitu juro præservatam, eoque libentius, quo nobilissimum hoc redimendi genus Deum ma-

gis decuisse est in comperto. Ingens enimverò beneficium est, captivos redemisse, at longè uberius vincula præpedisse, Insigne benevoli animi argumentum, naufrago tabulam porrexisse, at longè excellentius Euroque Notuque imposuisse habenas, cohibuisse procellas, optatam malaciam subministrasse. Pretio est æstimandum, obligasse vulnus; cicatricem obduxisse, at æstimabilius longè se se ictui supposuisse, Euriali vulnus in se transtulisse. Eginardus carnificis ferro locò Emæ collum subjiciens, ferale theatrum in scenam tripudij, vincula in torques, catenas in paraphernalia spectante Carolo Magno commutavit. Decuit utique ut in perpetuum benevolentia monumentum, captivus, reus mortis, Cæsaris gener renunciaretur. Decuit, ut Eginardus homo novus, vulgaris fortunæ, ex plebiscito oriundus, quia tamen prior gladio se se offerens, augustæ Regum stirpi innecteretur. Beneficia non tam magnitudine quàm tempore æstimamus. Vis ò adoranda Trinitas Filia hæreditatem, Matri Divitias, Sponsæ dotem conferre? confer dum hora instat. Vis eidem fructum Passionis impendere? impende, dum tempus urget, dum res integra tuam præstolatur munificentiam. Mora beneficium imminuit, velocitas geminat. Audivit optima vota Numen præservavit Virginem, nondum lapsam communi lege exempt, vel unâ (tamen si reliquæ deessent) absolutissimæ Redemptionis prærogativâ invitatus, quàm si ad bilancé expendamus, hinc mortales omnes jam filios iræ, admissos in adoptionem, inde Augustam Dei Matrem à fatali casu liberam comperiemus. Ex utroq; Cæsar: Bello & Pace claris Imperatoribus acclamabatur; ex utroq; perfectus Redemptor tum præservando Matrem, tum lapsos erigendo altâ voce nos acclamemus. Apelli pictorû Antesignano eas solum attribuimus tabulas, quas & colorum discrimina, & umbrarum proportio, & corporum symetria omnibus numeris vulgant absolutissimas, satisque ad plausum, præmium, & æstimationem credimus, si cuiquam solenne illud; pinxit, fecit Apelles, appingatur. Existimamus etenim à

polita illa manu ne circulum quidem prodire posse; qui non peculiaribus emineat prerogativis. Hac nos Apelli, & quis vetet de Deo æquè sublimia cogitare? Deus redemit, dum dicimus, ecquid aliud innuimus, ac: ille erroris nescius, ille omne punctum intendens, ille accuratissimus sui honoris defensor redemit, ac proinde non admittit, quod tam sublime opus vel in minimo obfuscaret, quod tot vota expeterent, quod tot Sapientum capita desiderarent. Faciem illam ferenti Solis æmulam pro salute nostra livore pinxit; vanisne is & ventos captantibus cesserit pictoribus? non omnè tulit punctum? non uni, tantummodò uni perfectissimam manum impenderit? non uni pretium sui Sanguinis anticipatò (ut ajunt) voluerit profuisse? ubi Redemptionis gloria ad oculum periclitabatur. Hinc enim quid illustrius à munifica Dei manu expectari poterat? quàm ita perduelles è libro vitæ delere, ut & una aliqua fuerit, quæ fidelitatem reliquorum sustentaret, quo prævaricantes simul intelligerent suo se scelere benevolentia sinu excidisse, & simul adverterent spem etiamnum affulgere, etiamnum patere locum gratia, dum una primum gratia gradum nunquam amisisset. At inde quid detestabilius vereri poterant; quam extentam ultricem Nemeseim, vibratam mortis sententiam, contorta fulmina, nullamq; effugij patere rimam, nullam superesse quæ supplicum vices ageret, & libellos grata Principi præsentaret. Quod si ita est, maturate fugam infelices Adæ posterì, maturate fugam, actum est, periistis, omnes periistis, non est quæ vindicis iram leniat, non est quæ manus cohibeat fulminatrices. Illa ipsa quam Redemptoris Matrem veneramini, incurrit iram, illa ipsa, quod vereatur, habet, illa ipsa eadem vobiscum in cymba naufragatur. Noluit hanc suo honori, noluit vestro solatio, & omnium spei exemptam renunciare, noluit vel in hanc unicam sui brachij potentiam extendere. Et quid deterius vobis atque calamitosius posset obvenire? hic præcisum salutis filium, hic præclusa janua beatæ æternitatis, hic obex

certus objectus. Falsus utinam sim vates: Redemptionem secururam dubitate. Erravi, Academici, tam indigna pijsimis vestris animis suggerendo! Parcite, erravi! novi longè subliorem de Augusta Dei Matre opinionem cordibus vestris insidere, novi genuinos vos ejus Filios, atque aded & sanguine paratos piè opinioni subscribere. Agite igitur! sinè macula Conceptam salutate, agite! oratori favete, & quæ Romani Antistitis pedibus substrata inaudistis, hæc non ex meo hortulo sed ex doctissimo Eszterhaziano Speculo collecta proposui, & pro Rosa sinèspina, seu Augusta Dei Matre ab originali labe vindicanda

D I X I.

